

150000 SLOV

texty odjinud

I/82/2

Československo

Po letech v Brně, (1), Polskou cestou? (6)
Dědic Alfonse Muchy, (8).

Polsko

Program Solidarity (10), Strana proti církví
(25), P.Thibaut: Zlý sněh (30), C.Miłosz: O
Evropě (39), Rohovor s L. Kołakowskim (47),
Polák ten to umí (50)

Svět

R.Pipes: Sovětská zahraniční politika (52),
A. Nove: Protinázor (61)

Filozofie N. Berd'ajev: Ruská idea II. (62)

Literatura

C. Miłosz: Projev ve Stockholmu (74), Roz-
hovor s F. Dürrenmattem (78), F.Dürren-
matt: Látky (83) Koestler: Tma o polednách

Gerhard Aberle

Po letech v Brně

Dorazil jsem kolem půl šesté, kufr jsem nechal stát nevybalený v hotelovém pokoji a hned jsem vyšel do ulic. Nesmírně jsem se těšil, jak se budu procházet po Brně. Vždyť jsem tu nebyl 34 let. Na rohu Masarykovy jsem se zarazil: Co teď? Doprava? Ta ulice mi připadala jaksi užší než Masarykova z mých vzpomínek. Ale byla to ona. Tamhle vlevo je kapucínské náměstí. Ten kostel vpravo si taky pamatuju, nebo se mi to jenom zdá? Je to teď ulice pro chodce, všude plno. Slyším hlasy: "Zítřka tam jdeme." Říkala, že jsou to blbosťi. "Františku, prosímtě, pojď."

Většinou nerozumím smyslu, chytám jednotlivá slova, jak mi utkvěla v paměti. Ale výslovnost, trůfám si, mám pořád ještě dobrou. Pokud by zůstalo při pár slovech, mohl bych být považován za Čecha. Tenkrát, po válce, když všichni Němci museli chodit s bílými páskami, se mě v Brně zeptal jeden Čech: "Proč ses dal k Němcům?" Odpověděl jsem mu: "Já jsem Němec." Matně si pamatuju, že jsem to řekl s jistou hrdoostí. Ale nač jsem byl tenkrát pyšný, to už přesně nevím. Jestli na to, že jsem Němec, nebo na to, že umím tak dobře česky, že mě považují za Čecha, nebo snad na to, že rozhodně nejsem Čech, který se

dal k Němcům. Ale i když výslovnost není nejhorší, je moje slovní zásoba ubohá. Vyrůstal jsem v Úřednické čtvrti, jak se tenkrát říkalo, kde bydleli většinou Němci. V obecné škole - to bylo ještě za první republiky - jsem chodil do doučovacích hodin češtiny.

"Dvě, prosím!" Kupuji si u stánku koblihy za 80 h. Jsou vynikající, lehké, čerstvé, křupavé. Proč se tady vlastně tak dobře cítím? Proč se mi v Brně tak líbí? Asi to souvisí s tou řečí, kterou ovládám tak mizerně, že si nemůžu přečíst žádné noviny ani knížku. Co znamená například Třída Vítězství? Tak se totiž jmenuje ulice, kterou jdu. Za mých časů to byla Masarykova, za Protektorátu ulice Hermanna Göringa, podle říšského maršála a führera zástupce. A ještě dřív, za Rakouska-Uherska, Ferdinandova. Zda podle císaře Ferdinanda I. nebo II., to přesně nevím. Co ale vím docela určitě: pro mého dědečka byla Ferdinandova nadosmrti, bez ohledu na všechna přejmenování.

Odbočuji doleva, k Zelnému trhu. Na kašnu zvanou Parnas se pamatuji moc dobře. Učili jsme se ve škole, že je dílem Fischera z Erlachu. Zelinářské stánky jsou v tuto dobu opuštěné. Už ani nevím, jestli to bylo 17., 18. nebo snad 19. března 1939, kdy se tady, na Zelném trhu, shromáždil obrovský dav. Studenti německé techniky stáli špalíř v improvizovaných uniformách: v černých kalhotách a bílých košilích. Měl